

Wspomnienia - 60 Lat Harcerstwa w Montrealu.

Już w roku 1953 druhna Bronia Kawecka, z sierot uratowanych z Rosji przez ks. Królikowskiego, autora książki "Skradzione Dzieciństwo", założyła zastęp wędrowniczek, który z czasem zamienił się w Krąg Starszoharcerski, "Morskie Oko".

W roku 1954, z inicjatywy płk. Antoniego Smodlibowskiego powstało Koło Przyjaciół Harcerstwa (KPH), które w roku 1955 zakupiło duży, górzysty teren w okolicy St. Agathe. Ośrodkowi dano nazwę Gniezno. Przy wjeździe do obozu po prawej stronie drogi, żelbetonowa tama zamykała strumień, tworząc małe jezioro.

Akcja obozowa rozpoczynała się 24 czerwca - święto Św. Jana ze świetnie przygotowanym przez p. Revelins Zejmowna i p. Tadeusza Slesickiego artystycznym widowiskiem, po którym następowało puszczanie wianków i o północy szukanie "kwiatu paproci." Zabawę psuły tzw. czarne muszki i plaga niegroźnych węży-zaskrońców.

W latach 1955-57 z magazynów Armii Kanadyjskiej podejmowałem 30 dwu-osobowych namiotów, koce, żelazne łóżka, materace i sprzęt kuchenny. Stan obozu w 1956 roku wynosił 183 uczestników. Jesienią tego roku spłonął 6-cio pokojowy dom mieszkalny. Z uzyskanych z ubezpieczenia pieniędzy KPH zdecydowało rozbudować Ośrodek. Z własnej inicjatywy p. Aleksander Ostrowiecki (Sybirak, żołnierz II Korpusu gen. Andersa) zwerbował grupę cieśli, którzy w krótkim czasie zbudowali dwa 30-to osobowe baraki dla zuchów, dużą jadalnię z

kuchnią i salę rekreacyjną oraz mały szpitalik i pokój administracyjny. Inż. Adam Mercik w różnych punktach na terenie obozu zainstalował 4 głośniki celem komunikowania się z uczestnikami. Przez szereg lat Ośrodek tętnił życiem obozowym. Z latami młodzież dorastała, kurczyły się szeregi harcerzy. Z powodu braku nadzoru wandale wybijali szyby, niszczyli instalacje sanitarne. W 1977 roku KPH zdecydowało sprzedać Ośrodek. Dzięki staraniom hm. Kazimierza Mileja uzyskano za niego sumę \$30, 000.00. Po spłaceniu zaległych podatków i kosztów adwokackich, pozostałe \$22,000.00 KPH postanowiło zabezpieczyć, ustanowieniem Fundacji Społeczno-Kulturalnej, która do dziś działa w Montrealu.

Po sprzedaży Ośrodka obozy harcerskie były urządzane na terenie Kaszub w Ontario.

Pionierami Harcerstwa w Montrealu byli: Hufiec męski "Orleta" - hm. Bolesław Bahyrycz, hm. Władysław Karasiński, hm. Leszek Misalla, h. Stefan Baryga, hm. Stefan Padowicz. Hufiec żeński "Ogniwo" - hm. Maria Sznajder, hm. Alina Ołowiecka, dh. Jakimik i dh. Tomira Swinarska.

W późniejszych latach dołączyli: harcerki Miskiewicz, Korwin, Urbanek, Karska, Lempicka i Pokrzywko oraz harcerze Stawski, Pogorzelski i Klima.

Krağ Starszoharcerski Morskie Oko działał 40 lat.

Co ciekawe, tradycje wspólnoty harcerskiej przechodzą na młodsze pokolenia. Rodziny Czyżykiewiczów, Pogorzelskich, Stawskich, Sobol, Włodarczyk i innych kontynuują tę pracę.

**Z harcerskim pozdrowieniem
CZUWAJ**

**Marian Wojdan
(harcierz emeritus)**